

якщо Ви зібралися порибалити взимку, то майте на увазі, що Вам знадобиться набагато більше речей, ніж улітку. Поміркувати, що з собою взяти, маєте заздалегідь. Адже коли будете на місці і виявите, що чогось бракує, уже безглуздо телефонувати друзям, навіть якщо у Вас «тариф безлімітний», і просити їх щось привезти.

Невеликий морозець, яскрава сонечко, іскристий сніжок – ось що тішить око рибалки-зимівника. А якщо ще й рибка клює, то це взагалі казка для нього! Деякі завзяті рибалки навіть більше полюбляють зимову риболовлю, ніж літню, та ретельно готуються до неї. Адже зимова риболовля відрізняється від традиційної літньої. Це, якщо хочете, своєрідний ритуал, що має свою неповторну атмосферу.

ЩО Ж ОДЯГНУТИ НА РИБОЛОВЛЮ ВЗИМКУ?

Та яка різниця, відмахнетеся Ви. Можна і старий дідів кожух, і робочу ватянку, аби тепло було. В кишеню – пляшечку «пального». А на ноги – «фамільні» валянки, в яких ще батько рибалив.

Стоп. Тут ви помиляєтеся. По-перше, алкоголь, хоч і зігріває на риболовлі, але до добра не доведе. Звично роблячи «один ковточок для зігрівання», до вечора ви так «наберетеся», що й дорогу додому не знайдете. По-друге, валянки можуть промокнути і зіпсувати все задоволення від риболовлі. Зберегти тепло і гарний настрій протягом усього дня на морозі допоможе правильно підібрана екіпіровка.

Давайте визначимося з головними вимогами до **костюма рибалки (1)**. Насамперед, він має бути легкий і зручний, не перешкоджати рухам. Звичайно ж, костюм повинен «дихати», щоб волога з тіла могла випаровуватися, а ще має бути теплий і водонепроникний. До того ж, він обов'язково повинен бути функ-

ціональний, тобто мати безліч зручних і необхідних застібок і кишень. Важливо, щоб усі його частини були сумісні між собою і в разі потреби їх можна було швидко зняти.

Багато залежить від того, збираєтеся Ви більшість часу сидіти нерухомо чи активно рухатися. Наприклад, щоб просвердлити штук 20 ополонки і не спітніти, краще зняти куртку. Але при цьому потрібно обов'язково подбати, щоб не протягнуло крижі. Тому найзручніший костюм із теплої напівкомбінезону і куртки. Якщо доведеться довго сидіти, одягайте комбінезон із подвійним утеплювачем і обов'язково з капюшоном.

Наступний предмет екіпіровки – **термобілізна**. Коли сильний мороз, слід одягати відразу дві пари, повітряний прошарок між ними добре захищає від холоду. Якщо ж раптом потеплішає, зайву пару можна зняти. У наш час термобілізна виготовляється переважно з поліпропілену з незначним додаванням бавовни. Сучасні синтетичні матеріали добре випаровують зайву вологу, а завдяки бавовняним добавкам м'яко прилягають до тіла і приємні на дотик. Такі матеріали мають пористу структуру. Внутрішній шар відводить вологу з поверхні тіла, зовнішній шар допомагає її випаровуванню.

Дуже важливо правильно утеплити ноги, адже вони першими починають мерзнути. Найдоступніший і найдешевший варіант – надіти відразу **три пари шкарпеток (2)**. Спершу – теплі вовняні шкарпетки, зв'язані вручну з кусочої вовни. Поколюючи ноги, така пряжа стимулює кровообіг і допомагає зберегти тепло. Зверху необхідно надіти звичайні шкарпетки з бавовни. Їхнє завдання – всотувати вологу. І, нарешті, поверх усього слід надіти третю пару – синтетичні шкарпетки з поліестеру або капрону.

Взуття (3) підбирайте на один-два розміри більше. Воно повинно бути вільним і непромокальним, на товстій підошві з поліуретану. На устілки підійдуть гігієнічні прокладки, які добре всотують і утримують вологу, якщо

таких немає, можна використати старі газети.

Ну а щодо захисту рук, тут маститі рибалки рекомендують брати з собою **вовняні рукавички (4)** з обрізаними пальцями і рукавиці. А щоб з рук завжди можна було видалити вологу, риб'ячу луску і бруд, найкраще завжди мати під рукою бавовняну ганчірку.

ХАРЧУВАННЯ

Щоб риболовля була корисною для здоров'я і приносила завжди радість, потрібно подбати також про харчування. Енергії в холодну пору витрачається багато і її необхідно поповнювати. Підбір продуктів – це серйозна справа. Все залежатиме від того, на скільки часу і куди ви вирушаєте рибалити. Перед риболовлею рекомендуємо помити ноги прохолодною водою і випити склянку-дві води. Завдяки цьому Ви довше не відчуватимете спрагу та менше пітнітимете.

На зимовій риболовлі **міцного чаю у великому термосі (5)** буде замало. Якщо Ви йдете на довго, беріть калорійні продукти, які легко засвоюються, – **хліб зі шматочками сала, суха ковбаса, сир або вершкове масло, солодкі сухарики або галети (6)**. Обов'язково підкріпіться після двох-трьох годин рибного лову. Це вбереже від застуди і додасть бадьорості.

Справжній рибалка ніколи не нехтуватиме нашими порадами-правилами, тому що це необхідність.

ЯКЕ СПОРЯДЖЕННЯ ВЗЯТИ З СОБОЮ?

Вудка (7). Під час лову на мормишку, вудка повинна зручно лягати в руку. Зимова вудка – продовження руки рибалки, і чим зручніше нею керувати, тим успішніше буде гра приманкою.

Серед різних конструкцій зимових вудок, напопулярніші «балалайки». Вони мають округлу форму рукоятки, в якій, між іншим, поміщається котушка. Така конструкція економить розміри, і дає можливість рибалці швидко і точно підмотувати волосінь під час лову.

Однак широко використовуються також катушки з довгим руків'ям із пластику, пінопласту або коркового дерева. Останній матеріал найзручніший – він міцніший, ніж пінопласт, і під час лову без рукавиць, руки рибалки не мерзнуть.

Причому очевидно, що вудки з міцнішим вудлицем і руків'ям розраховані на більшу рибу. А пластикові, переважно, для лову дрібного окуня або підлящика.

Хлистик. Хлистик іде в комплекті з вудками та продається окремо. Довжина хлистика варіюється в межах 13–20 см, проте все залежить від конкретних умов лову. Хлистик виконує роль амортизатора під час підсікання і вилову риби. Довжиною хлистика можна регулювати амплітуду коливань приманки: короткий хлистик – коливання дрібні, уривчасті; довгий – більш плавні і рідкі.

Кивок (8). Кивок, ще називають «сторожок». Це найчутливіший елемент вудки. Кивок повинен бути достатньо чутливий, він не повинен ламатися або змінювати свою чутливість під впливом морозу. У разі лову блешнею, кивок підбирається мало не для кожної конкретної блешні. Тому при виборі кивків працює правило – чим більше варіантів кивків із собою візьмете на рибалку, тим краще.

Волосінь (9). Волосінь, знову ж таки, річ суто індивідуальна. Підбір волосіні залежить від кількох факторів: чим, на кого рибалимо, які умови лову.

Однак не варто забувати, що волосінь повинна бути зимова і від перевіреного виробника наприклад, *Shimano, Fireline*. Дуже важливо, щоб волосінь не обмерзала і не втрачала міцності при низьких температурах.

Товщина волосіні для зимового лову повинна бути мало не вдвічі тоншою, ніж при літньому лові. Якщо ловите на мормишку, від правильно підібраної товщини волосіні, як правило, і залежить успіх. Необхідно мати з собою кілька видів волосіні (саме для цього у звичайних вудок без катушок є по 4–5 мотовильці для намотування волосіні). Якщо волосінь намотується на катушку, то корисно мати кілька катушок з різними волосіннями, а іноді й кілька вудок – «різного калібру».

Мормишка (10). За способом лову мормишки можна поділити на дві категорії. Мормишки для лову з насадкою та мормишки для безнасадкового лову, так звані «безмотилки».

Сучасні мормишки – малесенькі кульки з гачками, з нанизаними різнокольоровими бісеринками і нитковими вусиками – так вони схожі на водяних мешканців, як-от бокоплав або ослик. На такі мормишки риба ловиться без додаткової насадки. Щоправда, за умови, що блешня постійно рухається. Найпоширеніший спосіб керування мормишкою – це піднімання її приблизно на півметра від дна і відпускання у вільне падіння. Коли мормишка скаламучуєдонний мул, ця хмарка каламуті викликає в риби апетит.

Ще одна порада: якщо у вас риба не клює, слід використовувати такий прийом: опустити у воду мормишку іншого кольору чи іншої форми. Коли риба клює, треба чергувати лов різними мормишками.

Блешні (11). Звичайно ж, лов риби взимку має свої особливості.

КОРИСНІ ПОРАДИ:

◆ При сильному морозі вплийте в ополонку ложку соняшникової олії – це захистить від обмерзання й одночасно привабить рибу.

◆ Розсіпте біля ополонки щіпку мотилля. Мотиль легше насадити на гачок, зігрівши його диханням, а у воді він повністю відтане.

◆ Упійману рибу не кладіть на лід, а відразу складайте в рюкзак або в ящик, інакше вона перемерзне.

◆ Якщо на риболовлі користуєтеся окулярами, то для того, щоб вони на морозі не запітніли, перед удома протріть скляні лінзи зсередини сухим милом.

◆ Не рекомендується близько підходити до місць з рясною рослинністю (очеретом). У цих місцях лід недостатньо міцний.

◆ Ближче до весни можна ненароком провалитися під лід. Слід пам'ятати, що виходити на тонкий лід можна лише тоді, коли його товщина не менше, ніж 7 см.

Тому завжди необхідно мати при собі спеціальне пристосування, яким можна зачепитися за край і без зусиль вибратися на крижану поверхню. Зазвичай це невелика дошка 2–3 мм завтовшки, яку тянуть за собою на мотузці. Якщо людина провалюється в ополонку, вона підтягує до себе дошку, і спираючись на неї виповзає на міцний лід. Якщо Ви провалилися під лід, то головне – не втрачати самовладання! Кожна секунда перебування у воді працює

Існують зимові блешні, якими ловлять рибу з дна. Їх особливістю є те, що блешня лягає на дно. Донні блешні – це спеціально виготовлені приманки. Ці блешні такі, якими Ви ловите в товщі води. Їх виготовляють із мельхіору і золотої фольги. Конструктивна їх особливість така, що під час помаху вуд-

ку слід піднімати на висоту 10–15 сантиметрів. Спочатку, в період паузи, блешня лежить на дні і розташовується під кутом 45 градусів, а при помаху, здійснюючи маятниковий рух, повертається в ту саму точку на дні, де вона була раніше. У таких блешень нижня частина плоска, а верхня у вигляді профілю крила літака. Така блешня добре підходить для лову хижої риби, яка ігнорує інші зимові приманки.

Мотиль (12). Найпоширеніша серед риболовів насадка – це мотиль. Дрібний мотиль використовують для підгодовування риби, а крупного насаджують на гачок № 2,5–4 і ловлять коропо-вих риб, окунів. Зберігають мотиль у «мотильниці» (спеціальна коробка з дірочками). Деякі рибалки пересипають мотиль крохмалем – так зручніше його брати і наживлювати на гачок.

Льодобур (13). В арсеналі сучасних рибалок можна зустріти безліч різних моделей льодобурів: починаючи від саморобних, ще з дідівських часів, до дорогих шведських. А останнім часом стрімко набирають популярність електро- і мотоледобури.

Ящик (14). Ящик повинен вмістити весь улов і снасті рибалки. Тому рекомендується вибирати ящик із кількома відділеннями: для риби, для вудок і снасті. Досвідчені рибалки вибирають ящик за такими параметрами: міцність, легкість, внутрішній об'єм і компактність.

На наш погляд, ящик має бути зручний ще й для сидіння на ньому: тому наявність уте-

пленого сидіння також корисна опція.

Намет (15). Перевірено: намет при сильному вітрі незамінний. Однак конструктивно намет має бути такий, щоб:

- ♦ його не продував вітер;
- ♦ було зручно монтувати і щоб складений займав мало місця (при транспортуванні);
- ♦ був стійкий.

GPS-навігатор для риболовлі (16). Вони такі компактні і чимось схожі на сенсорні телефони. Вони вловлюють сигнал із супутників і визначають Ваше точне місце перебування, де б ви не були.

З ним також легше буде легше знайти те місце, яке дуже сподобалося минулого разу. Карта, завантажена в GPS, покаже Вам усе – дорогу, просіку, озеро та галювину.

Морські навігатори покажуть Вам фарватер, мілини, карту глибин і навіть маяк. Тому цей прилад особливо важливий для рибалок, а іноді навіть життєво необхідний. Адже всяке може трапитися, особливо взимку, коли заблукати на морозі мало хто б захотів.

Але одяг, снасті, намет і деякі технічні засоби не зможуть зробити вашу риболовлю незабутньою. Головне – позитивний настрій і віра в те, що сьогодні вам справді пощастить! Тільки так ваша риболовля виявиться для вас незабутньою і залишить тільки позитивні враження.

Денис ХВИЛЯ

КОРИСНІ ПОРАДИ:

проти Вас: намокає одяг, залишають сили, розвивається температурний шок! Провалюючись під лід, розкиньте руки і постарайтеся позбутися від зайвих тягарів. На тонкому льоду не робіть різких рухів, не обламуйте крайку. Кличте на допомогу! Намагайтеся не занурюватися під воду з головою!

На лід вибратися дуже складно, бо зачепитися на ньому нема за що. Якщо поблизу не виявилось дошки або мотузки, найефективніший спосіб самопорятунку – випливати на лід на спині.

Якщо вдалося вибратися спиною на лід, перевертайтеся на живіт і відповзайте від ополонки.

Якщо побачили, що людина провалилась під лід, дійте рішуче і швидко. Адже потерпілий мерзне в крижаній воді, мокрий одяг тягне його донизу. Наближайтеся до ополонки поповзом, широко розкинувши руки. Підкладіть під себе лижі, фанеру або дошку, щоб збільшити площу опори і повзьте на них. До самого краю ополонки підповзати не можна. Киньте потерпілому мотузку або зав'язані

разом шарфи, протягніть йому лижу тощо.

♦ Узагалі під час зимової риболовлі снасті рекомендується носити не в руках, а возити за собою на санчатах (іноді їх прилаштовують до дна ящика).

♦ Якщо потрапили на дуже тонку ділянку льоду, то необхідно повільно відходити назад, не відриваючи ніг від поверхні і широко розставивши ноги.

♦ Не рекомендується заїждати на поверхню водойм автомобілем. **F&H**